

הזדמנות הדורשת התנהלות זהירה

נציבות האיחוד האירופי פסקה לאחרונה כי מקלט מס של חברת אפל באירלנד אינו חוקי, והורתה לה לשלם לאירלנד 13 מיליארד אירו כתשלום מס רטרואקטיבי. החלטה זו עשויה להפוך בקרוב את ישראל ליעד אטרקטיבי לחברות הייטק בינלאומיות, בתנאי שישראל תדע לכלכל את צעדיה באופן זהיר וללא התגרות מיותרת במדינות האחר.

על מנת להבין את ההזדמנות העומדת בפני ישראל, יש להבין את מהות הכרעתה של נציבות האיחוד האירופי: הסיבה להחלטת הנציבות לא היתה השיעור הנמוך של מס החברות באירלנד אלא החלטה המקדמית של אירלנד לאפשר לאפל אירלנד לנצל את המיסוי האפסי של חברה אחרת של אפל, חברה-בת של אפל ארה"ב, הנמצאת במקלט מס באיים הקריביים ומוגדרת כמו שמתויקה בקניינה הרוחני של החברה. החלטה זו איפשרה לאפל אירלנד, אשר קיבלה את ההכנסה מכל הפעילות באיחוד האירופי, לשלם מס חברות באירלנד בשיעור נמוך בפני עצמו של 12%, ועוד יותר מכך: התשלום נעשה על בסיס כלל הכנסה נטו נמוך מאוד כתוצאה מתשלום ההוצאות ותמלוגי הרישיון שאפל אירלנד

שילמה לאפל הקריבית.

מכיוון שהחלטה לאפשר לאפל אירלנד לנצל את המיסוי האפסי בקריביים מפלה חברות אחרות שאינן יכולות להנות מיתרון דומה, קבעה הנציבות האירופית שאירלנד סיפקה תמיכה מדינית בלתי הוגנת לאפל, אשר יש לתקנה על ידי תשלום מס רטרואקטיבי (לא קנס) של 13 מיליארד אירו, סכום המס אשר היתה אמורה אפל לשלם לאירלנד אלמלא ניתנה אותה החלטה מיסויית.

בתעשיית ההייטק, מקור הרווח הוא הקניין הרוחני, ולכן שיעור המס של המדינה שבה מצוי הקניין הרוחני הוא בעל משמעות ראשונה במעלה. במקרה של אפל, אם ניתן היה לכסס את הטענה כי הקניין הרוחני של החברה אכן ממוקם בקריביים, כלומר שכמדינה זו נעשה פיתוח ראשוני וגם פיתוח מתמשך של הקניין הרוחני של החברה, סביר להניח כי הנציבות לא הייתה פוסקת כפי שפסקה, ללא קשר לשיעור המס.

וכעת אלינו: בשנים האחרונות נמצאת ישראל נמצאת בתהליך שבסיומו אמורה להתקבל החלטה על אימוץ החברות נמוך לחברות עם קניין רוחני המבוסס בישראל. בגלל ניסיונה והצלחתה של ישראל בתעשיית ההייטק, קל יחסית לצקת את התוכן הנדרש לצורך ביטוס הטענה כי קניין הרוחני של חברות הייטק

בינלאומיות נמצא בישראל.

כנוסף, על פי התכנון, ההכנסות מתמלוגים אשר יפיקו חברות שיקניינן הרוחני נמצא בישראל, מהרשאת או מכירת קנייני הרוחני במדינות שונות, תמוסנה בשיעור נמוך ואחיד, ולא בהתאם החלטה מיסויית נקודתית המתייחסת לחברה כזו או אחרת.

בשל שתי נקודות אלו, הכרעת הנציבות של האיחוד האירופי עשויה להפוך את ה"אקלים" הישראלי לאטרקטיבי במיוחד לחברות הייטק בינלאומיות.

אלא שכאמור, על ישראל לכלכל את מהלכה כתבונה: סוגיית המס הנגבה על ידי מדינות שבהם נמצאים המוצרים המבוססים על קניין רוחני הממוקם במדינה אחרת, היא נקודה מאד רגישה באיחוד האירופי והכרעת הנציבות רומזת לכך. לכן, חשוב יהיה לדאוג לעמוד על כך שחברות שיטקמו את קנייני הרוחני בישראל יעמדו בכללים שנקבעו בנוגע לנקודה זו. גם לאחר עמידה בכללי האיחוד האירופי בנקודה זו, עדיין יכולה ישראל להינות מגידול משמעותי בהכנסות, כתוצאה מחלטת הנציבות האירופית. ●

הכותב הוא שותף במשרד עורכי הדין רוזנברג, אברמוביץ, שנלר המתמחה במיסוי בינלאומי